

Věrnost až do konce

Člověk se jako křesťan nikdy nemůže Kristu věnovat dostatečně. Neboť je stále ještě velmi rozšířen omyl, že křesťanství je především spolkem proti špatným filmům a časopisům, nebo institucí k obřadnému zkrášlení jistých slavnostních okamžiků. Být křesťanem znamená být uchvácen Kristem, věřit v něj, rozhodovat se podle něj a žít s ním, být jím nadšen – ovšem bez velkých prázdných slov. A to mi vždy připomene následující úryvek: *Petr řekl pánu: „Pane, proč nemohu jít za tebou už teď? Svůj život za tebe položím!“ Ježíš mu odpověděl: „Svůj život za mne položíš? Amen, amen pravím tobě: Dříve než kohout zakokrhá, třikrát mně zapřeš“.* (Jan 13,37 – 38)

Častokrát mě už napadlo: Co by to bylo za velikou milost, kdybys toho či onoho člověka mohl nadchnout pro Krista! Bezpochyby by to byla ohromná milost – a pozorováno mýma očima, sotva ji mohu očekávat. Jsou však větší milosti než okamžité nadšení. Nemyslím tím ani zázračné Boží zásahy do světa, ani milost mystického vzletu. Pro vás i pro mne je větší jiná milost: je to milost VĚRNOSTI.

Možná toto tvrzení vypadá trochu jako řečnická nadsázka. Máme-li však za sebou pár let života a ohlédneme-li se nazpět a budeme-li k sobě upřímní, musíme přisvědčit: to největší je věrnost. Naše přirozenost není sama od sebe schopna být věrná neviditelnému Bohu. Jsme příliš snadno ovladatelní. Někdy stačí i zdánlivě malá odchylka, abychom se znovu ocitli v příkopě. A z této zčásti hořké zkušenosti (kterou musíme udělat jako Petr) začínáme tušit, že větší než vidění světce a omilostněný bystrozrak teologa je život sedmdesátileté zdravotní sestry, která ještě slouží a je pořád stejně přívětivá. A kdo z nás, kteří kráčíme životem, by nechtěl říci, že je vyslovenou milostí, jsou-li muž a žena po celý život při všech těžkostech a pokušeních zajedno a uchovávají-li si vzájemnou lásku? Možná větší milostí než zázračné uzdravení? Je velmi dobré si to někdy říci, protože pak mnohý z nás, jenž si vůbec nepřipadal obdařený milostmi, najednou ví, zač děkovat. Víte, jaká je největší milost, kterou Bůh vůbec kdy člověku dal? Je to VĚRNOST AŽ DO KONCE. Na této milosti závisí naše věčnost. Ale nemusíme mít strach. Tyto milosti Bůh nerozdává jako v loterii. Kdo o ně prosí, dostane je.

Co je mi do toho?

Šimon z Kyrény byl pravděpodobně tím, komu se říká klidný občan. Jedna přesnější analýza řeckého textu naznačuje, že před městem vlastnil venkovský dům. Majitelé vil mají smysl pro udržované soukromé bydlo. Šimon se vrací do města. Za severní jeruzalémskou branou jej potkal zástup s Ježíšem z Nazareta odsouzeným k smrti. Kolem vojáci, fanatická chátra, za nimi triumfující členové velerady. Takové divadlo si člověk nenechá ujít. Šimon si je prohlíží se směsí hrůzy a zvědavosti, aby pak šel domů s uklidňujícím pocitem, že jeho se tyto nepokoje netýkají. Řádný občan, jak známo, má ve světě vždycky sedadlo v lóži.

O několik minut později se to stalo. Šimon proklíná osud, který ho právě teď zavedl na okraj zástupu. Spílá své nedostatečné duchapřítomnosti, která mu nezavelela včas zmizet v postranní uličce. Proklíná vojáky, kteří ho dostali do oné trapné situace, že musel vláčet bolestivý, hrubý trám – vyslovená hanba, jak k tomu vůbec přijde? Musím se vám přiznat – Šimon z Kyrény mi učaroval. Proč? No, víte, když pozoruji lidi kolem trpícího Krista: surové vojáky – to my nejsme, fanatické křiklouny – to taky nejsme, nenávislné velekněze – to také nejsme, ale Šimon z Kyrény – to jsme my. Kdybychom přesně nevěděli, že pocházel ze severní Afriky, mohli bychom ho považovat za rodilého Rakušana (nebo i Čecha – pozn. překl.). Proč?

Myslím, že všichni v podstatě chceme prožívat své dny tak jako Šimon: spořádaně, pokojně, normálně. Posadíme se tak trochu do lóže, před televizi nebo před rádio a noviny – a necháme se vést mimo bídu, katastrofy, skandály a utrpení lidstva – tak bychom to přece všichni chtěli.

A najednou nad námi stojí kříž. Starost týkající se našich dětí, neštěstí doléhající na rodinu, smrt. Lékařský nález, který nám na okamžik zastaví srdce, nějaká intrika, která zmaří naši snahu, ostuda, která nám ztrpčuje práci a existenci... Najednou nad námi stojí kříž. A my se rozčilíme. A teď jde o to, abychom pochopili, že Bůh má dva druhy milostí: světlé a temné. Ty světlé jsou sluneční paprsky, útěcha, radost, příjemné zážitky. Ty temné jako milosti vůbec nevypadají. Jsou to tíživé události, vypadající jako chyby v režii světa. Jejich nesením a snášením přijdeme na to, že nás tyto věci přivedly ke Kristu blíže, než všechny světlé milosti dohromady. Alespoň tu a tam nám bylo už na tomto světě dopřáno poznat onu starou pravdu, že Bůh píše rovně i na křivých rádcích. Tak jak to později uznal i Šimon, když on i jeho synové Alexandr a Rufus už delší dobu patřili ke křesťanské obci a událost na křížové cestě zaujala čestné místo v jejich rodinné kronice.